Ao. 1856. **No. 98.**

Donderdag **14 Augustus.**

SURINAAMSCHE COURANT EN GOUVERNEMENTS ADVERTENTIE BLAD.

Gouvernements - Secretarie.

Aanzoek voor Vrijgeving.

1856.

8 Aug. Van het slavenkind *William*, geboren in 1847, zoon van *Pransa*, toebehoorende aan plantage *Vissers-zorg*, divisie *beneden Commewijne*.

» » Van de slavin *Carolina*, geboren in 1847, dochter van *Finette*, toebehoorende aan plantage *Zeldenrust en Welgelegen*, divisie *boven Cottica* en *Perica*.

De waarnemende Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Derde afkondiging.

Gouvernements - Secretarie.

Aanzoek voor Vrijgeving.

1856.

11 Aug. Van de slavenkinderen: *Alijda* geboren in 1845 en *Floris*, geboren in 1847, beide kinderen van *Esther*, toebehoorende aan H. J. de Jonge nom. ux.

De waarnemende Gouvernements-Secretaris
E. A. VAN EMDEN.

Bij anticipatie van den gewonen termijn, zal na verloop van acht dagen, op dit verzoek worden gedisponeerd.

Tweede afkondiging.

Gouvernements - Secretarie.

Aanzoek voor Vrijgeving.

1856.

13 Aug. Van de slavin *Louisa*, geboren in 1823, dochter van *Eliza*, toebehoorende aan den boedel D. J. Eijken Sluijters.

De waarnemende Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Eerste afkondiging.

Gouvernements - Secretarie.

Paramaribo, den 13 Augustus 1856.

(11039) Alzoo Dirk Martinus Uhlenkamp van het Gouvernement heeft verzocht, om aan Martina Maria Klamp, Richard-, Martinus, Albert-, Louisa- en Clarijntje Uhlenburg te vergunnen, om in de plaats van de door hen gevoerd wordende familienamen KLAMP en UHLENBURG, voortaan dien van *UHLENKAMP* te voeren.

Zoo worden degenen die vermeenen mogten redenen van bezwaar daartegen te hebben, in de gelegenheid gesteld, om binnen den tijd van *zes* weken, na de dagteekening dezer, daarvan aanteekening ter Gouvernements Secretarie te doen.

De waarnemende Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

(10127) De Exploicteur bij het Geregtshof in de kolonie *Suriname*, zal op Vrijdag den 26sten September 1856, des voormiddags te *half negen* ure, publiek bij executie verkoopen:

De Plantaadjen *JOHANNA CHARLOTTE* cum annexis en *GEORGE HENDRIK* cum annexis.

Paramaribo, den 13 Augustus 1856.
SIMON ABENDANON Sz.

Haven dienst.

Ter kennisse van het algemeen wordt gebragt, dat de eigenaar van de, ter hoogte van den steiger, voor het huis aan den *Waterkant* aankomende den boedel wijlen den Heer L. BIXBY, gezonken Nederlandsche Schoener *DEFIANCE*, pogingen in het werk stellende, om dat vaartuig des mogelijk te ligten en weder vlot te brengen, een iegelijk alzoo, ter voorkoming van ongelukken, wordt uitgenoodigd, om, bij het op- en afvaren der rivier, de vaartuigen, ter voorschrevene plaatse, niet *onder den wal* maar aan de *buiten zijde* der ter reede liggende Schepen te doen passeren; zullende, van zonsondergang tot zonsopgang, tot verkenningsteeken, de *twee* boven water geblevene masten van eene BRANDENDE LANTAREN voorzien worden.

Paramaribo, den 9 Augustus 1856.

De waarn. Havenmeester,
J. VAN LIER.

Londen, eene wereld op zich zelve.

(*Uit een werk getiteld:* De groote Wereld van Londen.)

Londen als eene wereld op zich zelve beschouwende, zijn *Belgravia* (1.) en *Bethnal Green* (2.) de tegen elkander overstaande polen der Londensche globe, de twee koude luchtstreken als het ware der hoofdstad; — de eene ijskoud tengevolge van de buitensporige deftigheid, vormen en ceremonies; de andere door eenen voortdurenden winter van uiterste armoede, omhuld. Van zulk eene wereld is *Temple Bar* (3.) ontegenzeggelijk de Evenaar, scheidende dezelve het City half rond van dat van het West Einde, met eene rij van banken, voorstellende de Goud Kust, in deszelfs onmiddellijke nabuurschap. Wat *Greenwich* (4) is voor de koopvaarders van Londen, is *Charing Cross* (5.) voor de huurkoetsiers van Londen, het »*zero*" van hetwelk men al de lengten der Metropolitaansche wereld berekent.

Heeft derhalve die zoogenaamde Londen-Wereld niet even zoo derzelver uitgebreide vastelanden, als de wezentlijke wereld waarvan zij een gedeelte uitmaken? — Wat anders zijn de uitgestrekte grondgebieden, *Southwark* (6) en *Lambeth* (7), aan de zuidzijde der Teems gelegen? Daarenboven zijn de plaatsen *St. Bennetfink* (8) *St. Benetsherehog* (8), ja zelfs *Bevis Marks* (10), in het hart der City gelegen, evenzeer »*Terra incognita*" voor het grootste gedeelte der inwoners van Londen zelve, als het meer *Tchad*, in het midden van Afrika, is voor allen, behalve de Landers of doctor Barths van ons geslacht.

Verder: verschilt, met betrekking tot de Metropolitaansche bevolking, de beleefde Parijzenaar niet even veel van het barbaarsche *Botecudo*, als de wellevende pronker van *Almack* (11) van de ruwe *Billingsgate man*? (12) De beschrijvers van het menschelijke geslacht hebben de verschillende soorten, het menschdom uitmakende, verdeeld in vijf onderscheidene stammen; maar inderdaad vinden wij in de Londen-Wereld, bijna iedere aardrijkskundige soort der menschelijke familie. Indien Arabie zijne nomadische stammen bezit, de Britsche metropolis heeft ook zijne omzwervende horden. Indien de Caraïbische eilanden hunne wilden bezitten, heeft de Engelsche hoofdstad even zulke wreede en onbeschaafde stammen als deze. Indien Indie zijne *Tughs* heeft, heeft Londen ook zijne *garotte man* (13).

---

(1) *Belgravia*, een gedeelte van het Westelijk Einde van Londen, in de onmiddellijke nabijheid van het paleis der Koningin, bewoond door de »Elite" der aristocratie. (2) *Bethnal Green*, dit oostelijk distrikt van Londen, wordt meestal bewoond door arme wevers. — (3) *Temple Bar*, eene poort die de grensscheiding tusschen de City en het West-Eind uitmaakt, en waar het gezag van den City Lord Mayor ophoudt. — (4) *Greenwich* eene der voornaamste voorsteden van Londen, beroemd door het hospitaal voor verminkte en oude oorlogs zeelieden, gesticht door Willem III, Koning van Engeland en stadhouder der vereenigde provincien van Nederland. — (5) *Charing Cross*, eene opene plaats in het westelijk gedeelte van Londen, waar men het *Nelson* monument heeft opgerigt. — Even als men van *Greenwich* de meridiaan getrokken heeft om de lengte en breedte op zee te berekenen, zoo wordt van *Charing Cross* de afstand tot en van andere deelen der hoofdstad berekend om de vrachten der huurkoetsen te regelen. — (6) *Southwark* en (7) *Lambeth*, zijn de twee grootste distrikten van de hoofdstad, gelegen aan de zuidzijde der rivier Teems. *Southwark* telt niet minder dan 219,874 inwoners en *Lambeth* 139,325, volgens de telling van 1851. — (8) *St. Bennetfink* en (9) *St. Benetsherehog* zijn twee wijken in de City van Londen. (10) *Bevis Marks*, ook in de City gelegen, wordt voornamelijk door Israeliten bewoond. — (11) *Almack*, waar de beschaafde of groote wereld haar eerste debut maakt in de fatsoenlijke kringen. — (12) *Billingsgate*, de groote vischmarkt van Londen. (13) *Garotte man*, de dief, die roof en steelt met inbraak.

Ook zijn de godsdienstige geloofsbelijdenissen der geheele wereld niet menigvuldiger dan die der groote metropolis. Wij glimlagchen medelijdend over de stammen van den Bey van Benim, die eene hagedis als hunne bijzondere godheid aanbidden, en zien met verbazing op, wanneer wij vernemen dat de Bissagos hunne gebeden tot een' haan van eene boerenschuur rigten. Maar hebben wij niet onder ons, in deze »hoogst beschaafde hoofdstad," en in deze »hoogst verlichte tijden," menschen die werkelijk in het vrome geloof zijn dat vrouw Joanna Southcott bestemd was om de moeder van den Messias te worden? anderen die zedelijk overtuigd zijn dat Joe Smith door den Almagtige was ingegeven geworden om het Boek van Mormon te schrijven, — eene verongelukte roman, die echter door duizenden beschouwd wordt als een tweede Evangelie? Nog anderen die eene bijzondere openbaring van den Allerhoogste vinden in het zinneloos gebabbel van uitsinnig gemaakte vrouwen, — in haar uiten van »onbekende spraken" zoo als dit genoemd wordt? en weder anderen wier standvastig geloof het is, dat de bijzondere middelen om gemeenschap te houden met de geesten der andere wereld, bestaan in het alphabeth en de geheime kloppingen onder de tafel?!

De letterkundige verscheidenheden van de verschillende volksstammen die over den aardbol verspreid zijn, zijn bijna niet menigvuldiger dan de verschillende spreekwijzen, eigen aan de verscheidene klassen der metropolitaansche maatschappij. Het is waar, het karakteristieke dialekt der »Bow-Bells" (1) is bijna verouderd geworden, en de Aldermen verplaatsen, in onze dagen, zelden de *v* en *w*, of spreken de *h* uit waar dezelve niet behoort uitgesproken te worden of laten dezelve weg dáár waar zij behoort gehoord te worden; zij spreken niet langer van eene nederige woning als *an' ouse* (a house, huis) *an 'ut* (a hut) of *an' ovel* (a hovel, een hutje); ook zeggen zij niet meer, met dezelfde spelling, a »*Hightalian willer*, (an Italian Villa, eene Italiaansche buitenplaats) of a »*French cottage horny* (eene Fransche versierde (*ornée*) hut). Maar ofschoon deze vorm nu verdwenen is, zijn er meer andere spreekwijzen nog, steeds eigen aan de metropolitaansche bevolking, te veel om op te noemen.

Zoo zegt uw keurige Londenaar, bijvoorbeeld, van zijn achtermiddag rid in *Rotten Row* (2) sprekende: aw-his afternoon's wide aw in *Wotton-Wo-aw-aw*"; van de opera: Opewa-aw; of van de harddraverij: »wunning down-aw to the Baces (naar de harddraverij gaande).

De met gemaaktheid sprekende metropolitaansche juffer daarentegen »loves the *bleue* »*ske-i* (blue sky) and her *bootie little doggie* »and *birdie* (beautifull little dog and bird), »and delights in being *key-ind* (kind) to the »poor, and thinks miss So-and-So looked »(sweedy pretty") very pretty at church in her new bonnet."

Dan weder: de »fast young gentleman *positively must* speak to his *governor*, and get »the *old brick* to *fork out* some more *tin*, »for *positively* he can hardly afford himself a *weed* of an evening — besides he wants a *more nobly crib*, as the one *he hangs out in* now, is only fit for some *pleb* or Cad. It really is n't the *Stilton*. (3)

(1) *Bow Bells*. Er is in *Cheapside*, eene der groote straten in de City, eene kerk, genaamd *Bow Church*, welker toren een zeer beroemd bouwkundig meesterstuk is, en welker *Bells* of klokken, geluid wordende, door bijna de geheele City kunnen gehoord worden; van daar het gezegde dat degene die onder het gelui dier klokken geboren is, een ware *Cockney*, of inwoner der City is.

(2) *Rotten-Row*, eene rijplaats in het *Hyde Park* van Londen, waar de aristocratie en de hooge stand van Londen hun achtermiddag of liever morgen vertooning van rijke equipagien maken.

(3). De vertaling van deze spreekwijze, zoo algemeen in gebruik onder de zoogenaamde *paste* jonge heertjes, of veel verkwistende jongelieden van Londen, is: »hij moet voorzeker met zijn vader (gouverneur) spreken, en trachten dat die hem wat meer geld geeft, want waarlijk hij kan zich bijna geen cigaar des avonds aanschaffen; en daarenboven heeft hij eene betere woning of logies noodig; dáár waar hij nu zijn verblijf houdt, is alleen goed genoeg voor een *plebejer* of *cad* [de zoon van een gering burger]. Het is wezenlijk de *Stilton* niet. [*Stilton* is de beste Eng. kaas, zoo genoemd naar *Stilton*, eene plaats in Engeland.]

Voorts is er de »*Cadgers*" (bedelaars) *cant* (kramerlatijn) zooals het genoemd wordt, eene spreekwijze welke van die van de dieven »*slang*" of dievenspraak verschilt, en zamengesteld is naar het beginsel om woorden te gebruiken die in klank overeenstemmen met de gewone uitdrukkingen van hetzelfde denkbeeld.

De »*Costerslang*" of de taal door de *Costermongers* (slijters van waren op de publieke straat) gebezigd, welke bestaat in het uitspreken van ieder woord als of het van achteren af gespeld ware; b. v.: a *top* of *reeb* (pot of beer); *kool the esilop* (Look at the police).

De wezenlijke »*slang*" of het Engelsche *argot*, d. i. de geheime taal door de Londensche dieven gebezigd, welke grootendeels zamengesteld is, uit het *medieval* Latijn, in hetwelk de kerkdienst vroeger gezongen werd, en hetwelk inderdaad den oorsprong gaf aan het woord *cant* (van het Latijnsche *catare* (zingen), daar het vroeger de gewoonte van de oude bedelaars was, om hunne beden, wanneer zij om aalmoezen vroegen, singenderwijze uit te spreken. B. v. »Can you roker Romanij (can you speak cant)? What is your monekeer? (kunt gij de dieventaal spreken? Hoe is uw naam?) —, enz. enz.

Derhalve is de uitdrukking: *Wereld van Londen* niet zoo onjuist te noemen, daar de metropolitaansche bevolking even zoo veel van elkander verschilt, als of dezelve tot verschillende stammen behoorde; niet alleen in manieren, gewoonten en godsdienst, maar ook in het spraakgebruik, want, indien wij het eigenaardige dialekt van iedere klasse bestuderen, zullen wij bevinden dat er eene of andere soort van *cant* bestaat, die tot iedere bijzondere klasse der maatschappij behoort; en dat er eene bijzondere spreekwijze gehouden wordt in de gezelschapskamer, Exeter Hall, de Inn's der geregtshoven, de Officiers Eetzaal, de Uitgeverskamer, het Studio van den kunstenaar, het Hospitaal, het Club-Huis, de Stal, de Werkplaats, de Keuken, ja en zelfs in het Parlementshuis — even zoo verschillend van elkander als de gemeene spreekwijzen van Bellingsgate en die des struikroovers.

Maar Londen is niet slechts eene wereld, het is tevens eene *groote* wereld.

Wij zijn zoo lang gewoon geweest, om van werelden het denkbeeld te vormen van onmeetbare massa's, metende eenige duizende mijlen in diameter, dat het bijna dwaas schijnt te zijn, om een enkel stuk grond der aarde, zoo als de Britsche metropolis, onder de wereldbollen te rangschikken.

De ontdekkingen der tegenwoordige eeuw hebben echter ons eene klasse van hemelbollen doen ontdekken, die bijna niet zoo groot zijn als sommige Duitsche Koningrijken.

Deze »asteroïdes" of »planetoïdes" (kleine sterren of kleine planeten) zoo als zij somtijds genoemd worden, worden door sterrekundigen verondersteld fragmenten van een groote planeet te zijn — spaanders, als het ware, van sterren, of splinters van den een' of anderen verbrijzelden grooten bol, — die vroeger de hemelsche tusschenruimte tusschen Mars en Jupiter (*) opvulde. — Even zoo dan, mag Londen zelfs als eene soort van *terroïde* (wereldbol), een afzonderlijken spaander van de grootere wereld, de aarde, beschouwd worden. — De schijven der kleinere hemelbollen, dus verhaalt ons Humboldt in zijn »*Cosmos*", hebben eene wezenlijke oppervlakte, niet veel meer metende dan die van Frankrijk, Madagascar of Borneo." Inderdaad zegt de heer Hint, »dat de grootste der vijf en twintig kleine planeten geene 450 mijlen in diameter groot is;" zoodat zulk eene planetische wereld, geen 100 mijlen langer is, dan ons eigen klein eiland.

Als dit nu de maat is van de grootste der kleinere planeten, dan kunnen wij ons voorzeker voorstellen, dat sommige dezer ligchamen zelfs niet zoo groot zijn als de Metropolis zelve, in aanmerking nemende dat de Engelsche hoofdstad eene plaats beslaat van niet minder dan 120 en meerdere vierkante mijlen in uitgestrektheid.

Indien dan, door de eene of andere vulkanische beroering, of onderaardsche beving, de aarde plotseling, gelijk een wereldlijke bom, van een ware te bersten, en, verbrijzeld zijnde in een of twee twintigtallen van aardsche fragmenten, de groote metropolis daardoor zou afgescheiden worden van het overige deel der wereld, dan is Londen voorzeker groot genoeg om tot eene afgezonderde wereld te dienen, en zich om de zon te wentelen, met *Hampstead* en *Sijdenham* voor hare noord en zuidpool, en dus gedoemd tot eenen zes maandelijken winter, met de geheele lijn van de *Oxford street*, *Holborn* en *Cheapside*, verbrandende onder den eeuwigdurenden zomer van hetgeen alsdan de metropolitaansche verzengde luchtstreek zou zijn, en terwijl het dag was te *Kensington*, het te *Mile End* nacht zoude zijn. Welk eene wonderlijke wereld, tevens zou dat zelfde afgezonderde Londen zijn! Eene wereld met nog geene roede groene velden in zijne uitgestrektheid van 120 vierkante mijlen, eene wereld, waarin niet eens zooveel als een zak koren kan groeijen; of die geene kudde schapen voor zich zelve kan weiden, eene wereld stikkendvol met huizen en met een netwerk van straten, zoo dik als aderen van een wijngaardblad, eene wereld met twee en een half millioen menschen bijna even zoo digt in dezelve gepakt als negers in het ruim van een slavenschip!"

Kan Ceres, Pallas, Juno, Astrea, Iris, of inderdaad eenige andere der vijf en twintig kleine planeten, op eenigerleiwijze met dezelve vergeleken worden?

(*) De heer Daniel Kirkwood van de *Potsville* akademie, heeft getracht om op eene aanschouwelijk weze de fragmenten der gebrokene oorspronkelijke planeet te herstellen, door berekeningen van de fragmenten die nog overgebleven zijn, en hij vindt dat dezelve een diameter moest gehad hebben van omtrent de helft van die der aarde, en een dag van meer dan twee malen zoo lang als de onze.

Waarnemingen omtrent vochtigheid van gebouwen.

(*Uit de Economist.*)

Hoe kan men weten of een nieuw gebouw droog genoeg is om te worden bewoond? Toen er in Genève eene nieuwe gevangenis gebouwd was, werd aan eene commissie, waarvan Marc d'Espine lid was, opgedragen, den graad van vochtigheid van dat gebouw te onderzoeken. Dit gaf dezen geleerde aanleiding tot het nemen van eenige proeven, die wegens hare eenvoudigheid en doelmatigheid wel waard zijn te worden medegedeeld. Zij kunnen gemakkelijk overal worden nagevolgd.

Daar reeds de bloote beschouwing de commissie bij het eerste bezoek overtuigde, van de groote vochtigheid van het gebouw, werd het gedurende

eenen geheelen winter gelucht en verwarmd. De haarhygrometers (werktuigen waarmede men den graad van vochtigheid der lucht meet), die in de lente van 1843 er in werden geplaatst, wezen toen echter nog een te groot verschil aan met de dampkringslucht buiten het gebouw, om dit voor genoegzaam gedroogd te kunnen houden. Nu plaatste men den 4den Augustus in 32 cellen van de nieuwe gevangenis en in 8 lokalen in de stad, (welke bewoond waren en welker graad van vochtigheid zeer verschillend was), vaten die elk 500 wigtjes versch gebranden en tot poeder gebragten kalk bevatten, en liet deze 24 uren staan. Na dien tijd hadden de in het eerstgenoemde gebouw geplaatste vaten 6—12.45 wigtjes toegenomen, die in de bewoonde lokalen der stad geplaatste daarentegen slechts 1.9—7.5 wigtjes. Daar nu in de slechtste en blijkbaar ongezonde stadslokalen 500 wigtjes kalk slechts 7.5 wigtjes water hadden opgenomen, zoo konden de cellen van de gevangenis, die 12.45 wigtjes aantoonden, nog niet voor bewoonbaar worden verklaard. De gevangenis werd daarom tot den 3den October behoorlijk gelucht en van tijd tot tijd verwarmd en daarop werd de vorige proef met kalk van dezelfde soort naauwkeurig op dezelfde wijze herhaald. Nu leverden 500 wigtjes kalk in de gevangenis slechts eene toename van 2—4.9 wigtjes en in dezelfde stadslokalen slechts van 0.5—2 wigtjes. Gemiddeld vertoonden de 500 wigtjes kalk, nadat zij 24 uren hadden gestaan, in de gevangenis en in de stad, de volgende vermeedering van gewigt:

	Gevangenis.	*Lokalen in de stad.*
Aug.	508.7 wigtjes.	505.1 wigtjes.
Oct.	502 7 »	503.1 »
Verschil	6.0 wigtjes.	2.0 wigtjes.

Hierbij valt nog optemerken, dat wanneer men de slechtste, zeer ongezonde lokalen in de stad buiten rekening laat, de vermeerdering van het gewigt van 500 wigtjes kalk, in de 6 overige in Augustus 4.6 w., in October 2.6 w. bedroeg; en dat er in Augustus vóór en gedurende de proefneming regenachtig weder heerschte, bij eene temperatuur van † 15.5 C., maar in October lang achtereen droog weder bij † 11.9 C.

Nu werd het nieuwe gebouw voor droog genoeg gehouden om te worden bewoond.

Dat de vorm en de grootte der deuren en vensters hierbij geenen invloed hadden, bewees Marc d'Espine daardoor, dat de ook in Augustus in de oude reeds bewoonde gevangenis (van dezelfde bouworde als de nieuwe) geplaatste vaten met 500 wigtjes kalk even als de lokalen in de stad, een weinig meer dan 4 wigtjes in gewigt waren vermeerderd. Dezelfde hoeveelheid kalk die tegelijkertijd in Augustus aan de wanden en in het midden van een en hetzelfde (zeer ruim) vertrek was geplaatst, vertoonde wel een niet onbelangrijk verschil in de vermeerdering van het gewigt (aan den wand 7.7, in het midden 6 wigtjes), maar het absolute watergehalte der lucht in het midden van het vertrek was op zich zelf nog veel te hoog.

Na deze proeven met kalk werd ook nog gewoon *zwavelzuur* uit den handel in dezelfde vertrekken geplaatst, en men verkreeg dezelfde getallen voor de verschillende graden van vochtigheid.

Aan de bewoners van deze gevangenis, die nu sedert 1843 in gebruik is, hebben zich geene verschijnselen vertoond, welke aan eene te groote, voor de gezondheid nadeelige vochtigheid kunnen worden toegeschreven. Marc d'Espine merkt daarom op, dat men bij dergelijke vragen, welke vooral in groote steden van belang zijn, en waaromtrent tot nog toe geene mededeelingen zijn bekend gemaakt, zich gevoegelijk naar de boven opgegevene proeven kan rigten. Men kieze ter vergelijking een zoo groot mogelijk aantal, in deugdzaamheid verschillende bewoonde lokalen derzelfde stad, plaatse daarin kalk (of zwavelzuur) van dezelfde soort, in vaten die dezelfde gedaante hebben en voor de lucht even toegankelijk zijn, late die in dezelfde orde als waarin zij zijn neergezet, wegnemen, zoodat zij overal even lang gestaan hebben (24 uren is voor 500 wigtjes kalk of zwavelzuur voldoende), plaatse de vaten op dezelfde wijze in het midden der vertrekken of aan de wanden, wanneer er later bedden langs de wanden moeten staan, en herhale de proef, nadat men gedurende een geruimen tijd heeft laten luchten en verwarmen, wanneer men in het nieuwe gebouw eenen te hoogen graad van vochtigheid heeft ontdekt, in vergelijking met de reeds lang zonder gevaar bewoonde lokalen derzelfde stad.

Gemengde berigten.

In een werk van den Russischen staatsraad Otreschoff over het goud en zilver vindt men de volgende opgaaf van den uitslag zijner onderzoekingen: Jaarlijks wordt er aan deze edele metalen gewonnen: 1o. in Europa, met inbegrip van Rusland 26.805 kilogrammen goud, 161,444 zilver, te zamen ter waarde van 125 millioen franken; 2o. in Amerika, met inbegrip van Californie, 169,834 kil. goud, 755 180 kil. zilver, te zamen ter waarde van 734 millioen fr.; 3o. in Azie 2700 kil. goud, 110,000 kil. zilver, te zamen ter waarde van 115 millioen fr.; 4o. in Afrika wordt geen zilver gewonnen, maar wel 4200 kil. goud, ter waarde van 13 millioen fr.; 5o. in Australie wordt mede maar goud gewonnen, en wel 290,360 kil., ter waarde van 1 millioen fr.; waarnaar de gezamenlijke jaarlijksche winning in alle werelddeelen op 518,199 kil. goud en 1,026,624 kil. zilver komt, die te zamen 1988 millioen fr. waard zijn. En vermits het gansche bedrag der edele metalen, van de oudste tijden af gerekend, op 15,311,653 kil. goud en 244,410,170 zilver, ter waarde van 102,684 millioen fr. wordt begroot, zoo is de middelbare winning thans jaarlijks op 2 pCt. van dat gezamenlijk bedrag te stellen. Die toeneming is zeer groot, daar wij aldus in vijftig jaren zoo veel edele metalen zouden gewinnen als onze voorouders in vijftig eeuwen; het feit van den geringen invloed, dien deze sterke aanwas tot dusverre op onze geldverhouding uitoefent, wordt nu des te raadselachtiger, en laat zich door de sterke metaalverzendingen naar China en Indie niet genoegzaam verklaren.

Bij de tegenwoordige moeijelijkheden met Frankrijk herinnert men zich, dat de bewindslieden in Belgie meermalen getoond hebben, zich niet naar den wil der Fransche regering te voegen, als zij begrepen dat hiertoe geen wettige grond aanwezig was. Na de laatste omkeering in Frankrijk hadden twee dagbladschrijvers uit Rijssel de wijk naar Brussel genomen, schoon zij in den jare 1848 ook de hevigste artikels tegen de regering van Belgie geschreven hadden. De Fransche regering verlangde hunne uitzetting. De toenmalige administrateur der veiligheid, onder het ministerie van justitie, de heer Stody nam daartoe maatregelen. De plaats, waartoe zij zich ophielden, ontdekt hebbende, zond hij in den vroegen morgen een brigadier van de gendarmerie naar hunne woning, die hen nog te bed aantrof. Hij had last om hen dadelijk naar Ostende te vervoeren en hunne inscheping naar Engeland bij te wonen. Een hunner, de heer Picard, bragt klagte in over schending van het huisregt, en dat niet aan den heer Stody, maar aan den burgemeester de politie in Brussel toekwam. Hij wist den heer de Brouckère spoedig van het geval te verwittigen, en deze kwam tijdig genoeg, met de ambtssjerp voorzien, op de plaats aan. De heer de Brouckère verzette zich tegen het voornemen van den brigadier, daar hij alleen de politie in Brussel had, en de brigadier moest onverrigter zake heengaan. Het gebeurde baarde toenmaals groot opzien, en de heer Stody beklaagde zich bij het ministerie, aan welks hoofd toen de heer Rogier stond, dat naar de wet de burgemeester de bevelen van den administrateur der openbare veiligheid moest uitvoeren, de heer de Brouckère zijne bevoegdheid was te buiten gegaan, en hij verlangde deswege bewijs te erlangen, of dat hij anders zijn ontslag zou nemen. Het ministerie weigerde aan dat verlangen te voldoen, de heer Stody nam zijn ontslag, en keerde terug tot zijne vroegere betrekking van procureur bij de regtbank van eersten aanleg. In dit merkwaardige geval voldeed dus het ministerie Rogier niet aan den wensch der Fransche regering. Evenmin heeft het ministerie de Brouckère zich gevoegd naar den wensch tot uitzetting van den generaal Changarnier. Onder het bestuur van den heer Stody was aan de Fransche vlugtelingen het houden van openbare voorlezingen verboden, maar onder het bestuur van den heer Verheijen hebben de heeren Pascal-Duprat, Deschanel, Modur de Montjou en anderen, niet alleen voorlezingen te Brussel, maar ook te Gent en Luik gehouden. Ja, men heeft zelfs toegelaten dat Pascal een journaal *La libre Recherche* uitgeeft, waaraan Ruge, Ludvigh, Lelewel, Dall'Ongaro en andere vlugtelingen mede arbeiden.

Te Uedem, district kleef, overleed onlangs Levy Jakob Gansz, in den voorzeker hoogst zeldzamen ouderdom van 107 jaren 8½ maand. Hij was den 23sten Augustus 1718 te Neuenstein bij Heidelberg, in het groothertogdom Baden geboren, doch reeds meer dan 70 jaren aldaar woonachtig. Hij was voor zijn ouderdom nog zeer vlug, zoodat hij voor een paar jaren nog groote wandelingen deed, en met uitzondering van het gehoor behield hij tot zijn laatste oogenblik het volle genot zijner zintuigen, ja, zijn gezigt was zoo goed, dat hij fijn gedrukt schrift zeer goed zonder bril, die hij in 30 a 40 jaren niet meer gebruikt heeft, lezen kon. Voor vijf jaren is deze grijsaard nog van eene zenuwkoorts hersteld. Van zijne jeugd af aan een sterk rooker, liet hij zijne pijp eerst onaangeroerd liggen, toen hij in de laatste helft van April eene koude had opgedaan, waardoor hij op het ziekbed geworpen werd, zijn eetlust verloor en van den 28sten April tot aan zijnen dood niets dan koud water dronk. Hij verkeerde steeds in behoeftige omstandigheden, en moest zich vele ontberingen getroosten; zijne levenswijze was echter zoo geregeld als een uurwerk.

Men vindt in de ministeriele dagbladen sedert eenigen tijd gedurig lofspraken over den verbazenden vooruitgang in het koningrijk Griekenland. Op de zedelijkheid des volks zal nog veel aan te merken zijn; hierin ziet men het gevolg van de verdrukking waaronder het eeuwen lang zuchtte, maar het valt niet te ontkennen, dat dit volk eene voorbeeldige volharding, eene bedrijvigheid, eene schranderheid doch vooral een nationaal gevoel aan den dag legt, waarbij vele andere achterstaan. Grieken, die aan hun vaderland wanhopen, zijn er bijna niet, zoo verklaart een dier dagbladen.

Dagelijks hoort men zooveel meer of min gegronde beschuldigingen tegen het gebruik van tabak, dat het niet meer dan billijk is

dat men, bij al die gebreken, ten minste een voordeel vangt. Dat, waarvan wij spreken willen, is geheel nieuw: het werd door den commodore Wilkes, onder de wilden der eilanden in den grooten Oceaan ontdekt. Een dier weinig beschaafde natuurmenschen verhaalde dat een schip, waarvan men de stukken nog op het strand zag liggen, daar door een storm was geworpen en dat de geheele equipage in de handen der bewoners van het eiland was gevallen. » En wat hebt gij met hen gedaan," vroeg de commodore. » Gedood" antwoordde de wilde lakoniek. » En vervolgens?" » Die goed waren, opgegeten." — » Wat! allen?" — Ja allen, behalve een." — » En waarom dien ook niet?" — » Rook te veel naar tabak; niet goed; pouah!" Hieruit kan men dus opmaken dat een rooker of een pruimer, misschien ook wel een sterk snuiver, als hij in de handen der kannibalen valt, wel zal moeten sterven als elk ander; maar niet zal worden opgegeten. Dat is ten minste één troost.

Lola Montes speelt nog in het Victoria Théatre, in het Ballaret gronddistrict (Australie) Ook daar gaat haar leven niet zonder stoornis en standjes voorbij. Ze leeft in open vijandschap met mr. Seekamp, den uitgever van de Ballarat Times, met wien zij onlangs handgemeen werd over een artikel in genoemd blad, dat » hare eer als vrouw had aangerand." De door haar medegebragte rijzweep werd bij dezen twist niet gespaard.

Den avond na dit voorval hield Lola bij hare optreding op het tooneel de volgende aanspraak tot het publiek:

» Ik dank u voor de toejuichingen, waarmede gij mij vereert. Het doet mij leed hier openlijk over mr. Seekamp te moeten spreken, maar 't is mijne schuld niet dat hij mij in zijn ochtendblad van heden op nieuw heeft aangevallen. Gij hebt gewis van het tooneel gehoord dat heden namiddag tusschen ons plaats had. Ik heb hem op de *pistool gedaagd*, maar de lafaard, die eene vrouw slaan konde, loopt weg voor de uitdaging eener vrouw. Hij zegt dat hij mij van hier verdrijven zal, maar ik wil de borden verhangen en mr. Seekamp het kamp doen ruimen." [groote toejuiching.]

De heer Rodenbach heeft niet lang geleden aan de Belgische Kamer in overweging gegeven eene wijziging van de wet omtrent het regt voor adelbrieven verschuldigd, hetwelk thans slechts 30 fr. bedraagt. Hij wenschte dat regt zoodanig verhoogd te zien, dat b. v. voor een eenvoudigen adelbrief 1000 fr., voor den ridderstitel 2000 fr., voor den baronstitel 3000 fr., voor den titel van vicomte 4000 fr., voor dien van graaf 5000 fr., voor dien van markies 6000 fr. zou betaald worden. De heer Rodenbach meende, dat sulks van belang voor de inkomsten der schatkist zoude wezen; maar dit belang zal echter zoo groot niet wezen, daar gewoonlijk in Belgie jaarlijks maar vijf verheffingen tot den adelstand plaats hebben. De minister van buitenlandsche saken meende, dat een successieregt voor de adelijke titels welligt doeltreffender zoude kunnen wezen, maar achtte het twijfelachtig of dit wel met de zeden der hedendaagsche maatschappij in overeenstemming zoude wezen. Eene verhooging van het regt voor adelbrieven tot 500 fr. scheen het meest aannemelijk, en hij zou daaromtrent met den minister van financien in overleg treden. De heer Verhaegen wenschte dat dan ook onderzocht wierd, of niet het dragen van buitenlandsche orden met een regt zoude kunnen belast worden, en de minister antwoordde, dat deze zaak mede in overweging zou genomen worden.

De jaarboeken der Maatschappij ter verbreiding van het geloof behelzen in de tweede aflevering van 1856 een schrijven van den heer Chauveau, coadjudor van den apostolischen vicaris van Yunnan, in China, waarbij pater Joseph Maria te kennen geeft, dat hij niet aan de spoedige zegepraal van de opstandelingen in het Chinescherijk gelooft. Hij zegt, » Men vermijdt, zich voor de eene of andere partij gunstig te betoonen; men wacht zich zelfs, er van te spreken. Wat verlicht, rijk en regtschapen is, ziet de onderneming der rustverstoorders ongaarne; doch tot dus verre hebben dezen de gezindheden en de krachten des volks voor zich." De beschaafde en vermogende Chinees begeert rustig genot en bovenal veiligheid van persoon en bezitting. Onafhankelijkheid en nationaliteit zijn voor hem daarbij eene bijzaak, gelijk hij over 't algemeen van vaderlandsliefde, van trouw en gemoedelijkheid in Westerschen zin, geen denkbeeld heeft. Wie hem den voet met nadruk op den nek set, dien gehoorzaamt hij; wie daarbij nog rust en orde handhaaft, diens heerschappij zegent hij; en zelfs wie dit niet doet, doch toevallig bovenaan staat, dien laat hij zich reeds uit vrees voor nieuwigheden welgevallen. — Men kan zeggen, dat China, gelijk het gewezen Romeinsche rijk onder de laatste Keizers, geheel in verval is. Het land is ten buit aan hebzuchtige en hoogmoedige ambtenaren, wordt ondermijnd door geheime genootschappen en doorwoeld door scharen van opstandelingen en roeverbenden. Onder dit alles zijn de christen zendelingen ijverig werkzaam, niet alleen op de kusten, maar door het gansche land. Het zaad, dat zij uitstrooijen, zal, dit vertrouwt men, niet nalaten langzamerhand vruchten op te leveren.

Te Ruysselede, in Belgie, bestaat eene landsinrigting voor het opvoeden en te regt brengen van verwaarloosde en verlaten knapen. Zij worden er meestal met veldarbeid bezig gehouden; maar eenigen tijd geleden is men er begonnen ook scheepsjongens op te kweeken; en deze proefneming is goed geslaagd, daar op die wijze reeds aan meer dan twee honderd kinderen een goed heenkomen bezorgd, en tevens het bemannen van koopvaardijschepen in de Belgische havens minder moeijelijk geworden. Derhalve wil men daarmede voortgaan, en door een koninklijk besluit is bij de verbeterschool van Ruysselede eene nieuwe afdeeling opgerigt, bestemd tot het aankweeken van scheepsjongens voor de koopvaardij en voor 's rijks marine.

Te New-York is door de bewonderaars van Walker eene zeer talrijk bezochte meeting gehouden. De meesten dezer lieden waren aanhangers der regering. Er werden brieven van den generaal Cass en andere voorname demokraten voorgelezen, welke zich gunstig voor de erkenning der regering van Walker verklaarden, en er werd eene commissie benoemd, die er voor zorg zal dragen dat den generaal materiele hulp worde verleend. Met kanonnen en geld, of althans met de belofte, om deze voorwerpen te leveren, was men op de meeting zeer mild, en er werd eene menigte besluiten ten gunste van Walker aangenomen.

Volgens de tusschen de Porte en de geallieerden gesloten conventie zal de ontruiming van het Turksche gebied den 30sten September geëindigd zijn. — De Sultan heeft eene commissie van onderzoek naar Syrie gezonden; alle pacha's van Syrie hebben zeer bepaalde bevelen ontvangen. Nog 17,000 Tartaren zullen zich van de Krim in de Dobrudscha vestigen. Velen hunner nemen dienst in het Turksche leger; 9,000 zullen aan het zijkanaal van den Donau werken.

Naar men verneemt, heeft zich de algemeene postadministratie der Vereenigde Staten bereid verklaard, de verzending van drukwerken tusschen Pruissen, respectievelijk de Duitsch-Oostenrijksche postadministratie, en de Noord-Amerikaansche Unie onder dezelfde voorwaarden, als voor dergelijke verzendingen, welke tusschen Frankrijk en de Vereenigde Staten over Engeland plaats hebben, op zich te nemen, zoodra tusschen Pruissen en Engeland eene gelijke overeenkomst tot stand komt, als tusschen Frankrijk en Engeland op den 10den December des vorigen jaars gesloten is.

Scheepvaart.

Uitgeklaard.

Den 12den dezer. de Hamb. Sloep *Pomona*, kapt. W. C. Dekker, naar Demerarij, in ballast.

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM.

Jonkerouw Geertrui, kapt. Bouwen, adres bij C. J. Leijsner. — Sluit *HEDEN*.

Mina, kapt. Cupido, adres bij M. M. Curiel. Vertrekt *HEDEN*.

Eliza, kapt. Visser, adres bij M. D. Huidekoper.

Bacchus, kapt. Hofker, adres bij H. C. Lens.

Johanna Christina, kapt. de Lang, adres bij J. H. Zaal.

Anna Maria Wilhelmina, kapt. Jansen, adres bij J. H. Zaal.

Wilhelmina, kapt. C. H. Klint, adres bij C. J. Leijsner.

Gedrukt bij **J. C. MULLER Az.**